

Robert Harley Magico V3 hoparlörü gözden geçiriyor:

29 Ocak: Magico'nun kurucusu Alon Wolf'un yaptığı (kayıt dışı) yorum, hoparlör tasarımına nasıl yaklaştığının özünü ortaya koyuyordu. Dinleme odamda hep birlikte V3'ü kurarken, "V3'ü 20,000 Doların altında satabileceğimizi umuyorduk" dedi, "ama, o fiyatta ısrar etseydik istediğimiz performans seviyesini yakalayamazdık".

Belli bir fiyat noktasını yakalamak için tasarımdan taviz vermek yerine önce hedefine uygun hoparlörü üretmiş, daha sonra fiyatını belirlemiş. Tavizli bir performansı kabul etmek Wolf'un tabiatına uygun değil, hepsi bu. High-end audio mükemmeliyetçilerle dolu ancak Wolf, mükemmeliyetçiliğin sınırlarını zorluyor.

Bu yazının kenarındaki notlardan ve Jonathan Valin'in bu sayıda yer alan Magico Mini II yorumlarından da görüleceği gibi Wolf, hoparlör üretimini kesinlikle tavize yer vermeyen bir vizyonla gerçekleştiriyor. V3, Magico'nun gerçek ticari başarıyı yakalayabilecek ilk hoparlörü.

Firmanın önceki uğraşları arasında; ultra-egzotik ürünler (160. sayıda tanıttığım 329,000 Dolar değerindeki Ultimate), çok sınırlı sayıda üretilenler (kayıt stüdyolarında kullanılan 120,000 Dolar değerindeki Reference) ya da çok az sayıdaki potansiyel alıcılara hitap eden türde (29,600 Dolar değerindeki Mini II monitör) olanlar bulunuyor. V3, kendinden önceki ürünlerde kullanılan egzotik teknolojileri, daha geniş bir müziksever kitlesinin erişimine sunan bir hoparlör.

25,000 Dolar da pek az sayılmaz tabii, ama yer tipi, full-range bir Magico için gerçekten makul, tıpkı geçen sayıda hakkında yazdığım Revel Salon2 gibi. Bu yeni Magico da minimalist tasarımı en yalın halde sunuyor. Ne sürücülerini kapatan bir ızgara, ne parlatılmış kaplamalar, ne de gösterişli bir broşür.

Tüm bunların yerine satın aldığınız şey; tamamen performansa dayalı, hoparlörün içinde kullanılan teknolojilerin dış görünüşüne de yansıdığı bir ürün. V3, üç yollu, yer tipi bir hoparlör, üzerinde iki adet 178mm çapında bas, 152mm çapında bir orta ve 25mm çapında bir ScanSpeak Super Revelator tiz ünite yer alıyor. Bas ve orta sürücüler Magico tarafından özel olarak üretiliyor, egzotik yorum ve materyallerin bir araya gelmesinden oluşuyorlar (Jonathan Valin'in bu sayıda, "Nano-Tec" teknolojisi üzerine yazısına bir göz atın)

Orta ses ve tiz sürücüler, Mini II'de kullanılan ile benzer ürünler. Aslında V3, iki adet 178mm bas ile desteklenmiş, yer tipi bir Mini II sayılabilir. Ancak, nasıl olur da yer tipi, dört sürücülü bir hoparlör, stand tipi ve aynı sürücülerden sadece iki tane kullanan modelden daha ucuza satılabilir?

Farkı yaratanlardan ilki, Mini'nin standları ki, hoparlörün çok önemli bir parçası, ürünün toplam ağırlığının beşte üçü kadar ağırlar ve üretimleri de çok ama çok masraflı. V3'te bu para daha büyük olan kabine ve ek sürücülere harcanmış.

İkincisi, Mini'nin kabin yapısı; huş ağacı tabakaları makinelerde işleniyor, iç bağlantıları da kapsayan kaburgalar haline getiriliyor ve daha sonra birbirine yapıştırılarak eşsiz sağlamlıkta (ve eşsiz pahalılıkta) bir yapı oluşturuluyor. V3'ün de kabini huş ağacı tabakalarından oluşuyor ancak yapısı daha değişik (Wolf, kabin materyali olarak MDF kullanımına karşı; ilişikteki röportaja bir göz atın).

Huş ağacı tabakaları 5'er cm kalınlığında şeritler halinde kesiliyor ve birbirlerine yapıştırılarak kabini oluşturuyorlar. Bu tekniğin maliyetleri azaltmasıyla ve standın masrafından da kurtulmayla Magico, Mini II'nin sürücülerini kullanan, full-range, yer tipi ve daha ucuza satılacak bir hoparlörün üretimini gerçekleştirebiliyor. Her ne kadar V3, Mini'nin masraflı kabin konstrüksiyonundan yoksunsa da, üç yollu bir tasarıma ve (daha derin baslar bir yana) orta ses sürücüsünü baslardan kurtarma lüksüne sahip. (V3 sürücü ve konstrüksiyonu için yan yazıya göz atın).

Dinleme

V3, uzun uzun dinleyip, güçlerini ve zayıflıklarını not ettiğim ve sabırsızlıkla, benzer fiyat kategorisindeki rakipleriyle karşılaştırıp sonik zayıflıklarını ortaya çıkartmaya çalıştığım bir ürün değil. Aksine V3, evimde çalmaya başladığı ilk saniyelerden itibaren beni esir alan , ve bu sayının kapak çekimleri için yolladığım ana dek de serbest bırakmayan bir ürün. (Çekimden sonra dönecekler, tabii. ☺)

V3'ün özel kalitesi o kadar anında ve bariz ki, onun *bir başka hoparlör*'den ibaret olmadığını hemen fark ediyorsunuz. V3, üç ana karakteristiğe sahip; bunlar, benim deneyimlerime göre, *state of the art* (sanatın en uç noktası) konumdalar ve üçünün sinerjik birleşimi ona, müzikal açıdan böylesine dayanılmaz ve hoş bir ürün olma özelliğini katıyor. Bu üç kalite ne mi; notaların zenginlik, yoğunluk ve gerçekliği, enstrümental imgelerin somutluğu ve enstrümanların ferdi olarak çözünürlükleri ile ayrışmaları.

Bu üç özellikten tek başına herhangi biri V3'ü mükemmel bir hoparlör yapabilirdi, ancak üçünün aynı andaki birlikteliği ile ortaya çıkan etki muhteşem (*jaw dropping*). Şimdi bu özellikleri tek tek ele alalım.

Eenstrümanları canlandırma konusunda V3'ün (kendi tecrübeme göre) eşi yok. Tınılar, gerçek hayatta duyulanlar kadar derin, sıkı, yoğun ve zengin. V3'ün düşük kolorasyonu, notaların doğal renklerini canlandırıyor, sentetik bir patina (suni tabaka) ile kaplanmış şekilde değil.

Bu düşük kolorasyona ek olarak V3'te öylesine şaşırtıcı bir şeffaflık var ki, tınıların tüm pırıltılarını ortaya seriyor. Eleştirmenler genellikle sistemin şeffaflığı ile camı silme arasında bir benzerlik kurarlar; V3 ile dinlemek, camı silmekten ziyade, camı komple ortadan kaldırmayı andırıyor. Tınıların gerçekliğine katkıda bulunan başka bir faktör de hiç şüphesiz V3'ün alt seslerdeki muhteşem çözünürlüğü; tınıyı destekleyen dinamik ve harmonik yapıdaki nefis çözünürlük.

Bu mikro detaylar sesin nasıl oluştuğuna dair pek çok bilgiyi üzerlerinde taşıyorlar ve tınıları, çarpıcı bir canlılık ve somutluk ile ortaya koyuyorlar. Herhangi bir albümdeki herhangi bir enstrümanı örnek verebilirim, ancak iki enstrüman olağanüstü gerçek halde öne çıkıyor.

İlki, Victor Feldman'ın Secret of the Andes LP'sinde (JVC XRCD olarak da basıldı) Hubert Laws'un flütü. Muhteşem Alan Sides tarafından lambalı mikrofonlarla Ampex ATR-100'e kaydedilen bu albüm herşeyden önce fevkaladedir. Yine de, V3'lerle dinlendiğinde, akumpanyasız flüt pasajları öylesine şaşırtıcıydı ki, sanki enstrüman gerçekten odanın içerisindeydi. Notaların başındaki ufak üfleminin flütün ağzından girişini, tüpün içerisinde titreyen havanın güçlenirken çıkardığı modülasyonu ve daha sonra açık vanalardan kaçan havanın çıkardığı tüm sesleri duyabiliyordum.

Zappa'nın büyüleyici orkestral albümü The Yellow Shark'ta, "Pound for a Brown" parçasında sürekli tekrar edilen bir kalıbı (ostinato) çalan bas klarnetin sesi o denli hayret verici bir gerçekliğe sahipti ki beni şok etti. Enstrümanın canlı etkisini, mandalın ileri ve geri hareketini, o enstrümanın özgün tınısının zenginliğini hissettim. Zannetmeyin ki bu etkilenmeleri arzuladığı çözünürlüğe kavuşmuş bir detay manyağı olduğum için yazıyorum, aksine, tüm bu detayların enstrümanın ton rengine neler kattığını ve enstrümanın canlı sesine nasıl önemli bir adım daha yakınlaşmayı mümkün kıldıklarını açıklayabilmek için anlatıyorum.

Bunlar tanımlama yapma amaçlı örnekler; V3'ün şahsiyeti (gestalt) oturup dinlediğim her an "orada", bugüne dek bir hi-fi sistemden duyduğum en natürel enstrüman tınıları ve insan sesleri ile. V3'ün kalitelerinden bir diğeri, imgelerin elle tutulabilirliği ki, biraz önce tanımlamaya çalıştığım tını realizmi ile çok yakından ilişkili. İmgelerin boşlukta oluşan dokunulabilirlik ve somutlukları nefes kesici.

V3'ün imgelemesinin ne kadar tutulabilir ve somut olduğunu bir anekdotla örnekleyeyim. Dinleme odamda iki paralel sistem var, bir stereo sistem ve bir çok kanallı sistem. İki kanallı sinyal yolları çok kanallınıninkinden tamamen ayrı ve video görüntüsü tavana monte bir projektör ve gizli elektrikli perdeden elde ediliyor. V3'ün geldiği ilk günün sabahı dinleme odasına girdim, bir CD koydum ve oturup dinlemeye başladım. İlk düşündüğüm şey merkez kanal hoparlörünün (Wilson WATCH) açık olduğuydu. (Sistemimde CD'leri de çok kanallı olarak dinlemek mümkün ancak ben bu özelliği hiç kullanmam).

İki V3 arasında oluşan sahnenin somutluk ve tutulabilirliği öylesine güçlüydü ki, koltuğumdan kalktım ve bir hata sonucu merkez kanal hoparlörünü açık bırakıp bırakmadığımı kontrol ettim. V3'ün ortaya serdiği imgeler "orada" hissi veriyor, hem sahnedeki yerleri açısından hem de canlılık ve anıdalık bakımından. V3'ün üçüncü dikkat çeken kalitesi; müziğin, ayrı müzik pasajlarından örülü bir bütün olduğunu ortaya sermesi. Tek, büyük bir imge yaratmaktan ziyade her bir enstrümanın sesini net bir şekilde çözümlüyor.

V3'ün yoğun ve kompleks müzikleri seslendirmede müthiş bir başarısı var; topluluktaki en sessiz enstrümanların bile müzikal katkıları kolaylıkla duyabiliyordum. Monolitik bir prezentasyon içerisinde koyu veya örtülü değil, her enstrümanın tınısı kendi mekanına sahip. Bu ses özelliğinin müzikal etkisi kesinlikle abartılı değil; bestecinin yazdığı ya da müzisyenin çaldığı elemanların açıkça ortaya konması ile müzik daha fazla anlam kazanıyor.

Bu özellik, orkestral çalışmalarda olduğu kadar tüm diğer müzik türlerinde de apaçık ortada. Kendi kaydettiğim düz bir jazz CD'sini dinlerken (Chiz Harris Quartet – Confirmation, iki kanala canlı stüdyo kaydı), flügelhorn'daki Conti Candoli ile tenor sax'taki Jay Migliore'nin ünison (birlikte) çaldıkları pasajlar, V3'ün her iki enstrümanın da ton renklerini nasıl şaşırtıcı bir şekilde ayırabildiğini açıkça ortaya koyuyordu. Bu üç karakteristiğin (tını realizmi, imge somutluğu ve müzikal pasajların ayrımı) bu şekilde bir araya gelmesi, dinleme macerasını çok daha bağlayıcı ve sarmalayıcı olan yeni bir seviyeye taşıyor.

Bu üç kalitenin kazandırdıklarını kapsayan bir benzetme, çok kaliteli analog bir sistem ile vasat bir dijital sistemi karşılaştırmak olacaktır. Vasat bir dijital sistem bir tür "düz, tınların üzeri sentetik bir tabakayla kaplanmış, enstrümanların ferdiliğinin pıhtılaştığı ve anıdalığın eksik olduğu" tarzda ses üretecektir. V3 ise tersine, daha çok analog çalışı andırıyor, dijital

kaynaklarla bile! (Esoteric P-03/D-03 kombinasyonu ile G-0Rb rubidyum saatin yer aldığı iyi bir dijital sistemle, gerçi). Buna ilave olarak, Basis 2800 Signature pikap ve Vector 4 kol ile çalışan analog sistemin V3'ü daha da yukarı seviyeye taşıdığından bahsetmeden geçemeyeceğim.

Bu öylesine bir hoparlör ki, kendine doğru akan herşeyi ortaya seriyor, çözünürlüğünün sınırlarını keşfetmek içinse birinci sınıf analog cihazlar kullanmaya zorluyor. Doğrudan diske kaydedilmiş Michael Newman LP'sini koyun, gözlerinizi kapatın ve hemen önünüzde çalan gerçek gitarı hissedin, bir nevi hayalet gibi. Bu kayıt, bu sistemde, bugüne dek canlı enstrümanı dinleme odama getirmeyi becerenlerin en iyisi.

Bu transparanlığın önemli bir nedeni V3'ün açık, esnek ve havadar tizleri. Üst frekanslar çok kararlı, kısa süreli (transient) bilgilerin bile tertemiz şekillendiği tarzda. Tiz dengesi canlı tarafa yatkın ancak, dinleme pozisyonundaki tizlerin yoğunluğu hassas yönlendirme (toe-in) ile ayarlanabiliyor. Her ne kadar Super Revelator mükemmel bir tiz ünitesi ise de, geçen sayıda test ettiğim Revel Salon2'de kullanılan tiz ünitesi kadar yumuşak olmadığı ve üst orta seslerle onun kadar iyi entegre olmadığı düşüncesi aklımdan geçmedi değil. Salon2 bu konuda bugüne dek dinlediğim en iyi dinamik hoparlörlerden biri.

V3'ün ses sahnesi de ürünün diğer alanlardaki performansından daha az etkileyici değil. Magico çifti, önümde, geniş ve büyük bir boşluk oluşturup o boşluğu olağanüstü çözünürlük ve uzaysal detaylar ile renklendirdi. Kanıma göre, Keith Johnson'dan başka hiç kimse uzaysal boşluğu bu kadar iyi kayıt edemez, son uğraşısı olan Crown Imperial'de de olduğu gibi, V3'lerde bunu dinlemek açıkça şok edici. (Crown Imperial; org, üflemeliler ve perküsyon için yazılmış dinsel bir müzik, daha önce de yine Reference Recordings markası altında Jerry Junkin'in yönettiği Dallas Wind Symphony orkestrasının performansı olarak basılmıştı). Her bir enstrüman üç boyutlu bir diyorama (ışık oyunları ile sergilenen, üç boyutlu görünen büyük tablo) üzerine yayılmış, uzayda belirli bir nokta işgal eder halde ve imgeler arasında somut hava hissi mevcut. Ses sahnesi dinleme odasının akustiğinin yerini alırken sahnenin arkası da cadde boyunca uzanıp gidiyor.

Bir de, V3'ün yarattığı "sarmalama" etkisi, iyi kaydedilmiş çok kanallı kayıtları dinlerken arka kanalların yarattığı ambiyans etkisini andırıyor. O çok kanallı kayıtları dinlerken de tıpkı V3'ü stereo halde dinlerken oluşan, ses sahnesinin yan sınırlarının dinleme noktasının sağ ve soluna doğru genişlemesini hissediyorsunuz. Bu kalitenin de müziğe yoğunlaşma ve performansın içine dalma hissini arttırdığı bir gerçek. V3'ün bas prezentasyonu alışık olduğumdan daha değişik (dinleme odama kapalı kutu bir hoparlör sokmayalı epey olmuştu.)

V3'ün orta ve alt basları, masif bir ağırlık hissi ve altların etkili vuruşu ile ses spektrumunun geri kalanı ile çok dengeli. Alt oktavlardaki ses perdelerinin çözünürlüğü muhteşem, keza anlık performans da. Bu, özellikle (ve iyi ki öyle) jazz müzikteki akustik bas gitar seslerinde çok daha belirgin, tonal ve dinamik nüansları tam enstrümanın canlandırdığı tarzda duyabiliyorum. Orta bas istisnai bir hız, temizlik ve dinamiklikte, tüm performansa kıvraklık ve ritmik sürüş kazandırır nitelikte.

V3'ün basları, örneğin Revel Salon2 ya da Wilson MAXX2'de üretilen vuruşu yaratmıyor, ancak öyle bir rafinelik, yumuşaklık ve esnekliği var ki, pekçok müzik türü için tamamen tatmin edici.

Sonuç

Magico V3, transparanlığı, canlıya yakın tınıları ve imgelemesi, çözünürlüğü ve netliği ile bütün sırları açığa vurur nitelikte. Tüm bu tanımlamalar V3'ün ne kadar başarılı bir ürün olduğunu anlatmaya kesinlikle yeterli değil, doğrudan kendiniz dinlemelisiniz. Ancak uyarmalıyım ki, sevdiğiniz parçalar ile böylesine müzikal bir ilişkiye girmenin geri dönüşü olmayacaktır.

Teknoloji

V3'ün sürücüleri ve kabin yapısı diğer hoparlörlerde kullanılanlara hiç benzemiyor. Yazının içeriğinde bahsettiğim gibi, kabinler 4cm kalınlıktaki huş ağacı plakalarının dilimlenip yapıştırılmasından oluşuyor, bundan dolayı da V3'ün yan panelleri kat kat çizgili gözüküyor. Sürücülerin monte edildiği ön panel kıvrılmış, 6061-T6 uçak endüstrisi vasfında alüminyumdan. Dikdörtgen şeklindeki kalın alüminyum dilime, sekiz saat boyunca CNC tezgahta çalışılarak kıvrık şekli veriliyor ve sürücü delikleri açılarak sürücü monte sistemi oluşturuluyor.

Ön panel, parlak bir görünüm için önce ışınlanıyor daha sonra metali güçlendirmek için siyah renge anotlaştırılıyor. Bu zahmetli teknik sadece alüminyumun MDF'ye göre daha rijit ve daha az titreşime sahip olmasından değil, sürücüler için çok daha güvenli bir platform olmasından dolayı da seçilmiş. Sürücülerin monte edileceği bir MDF tabakaya maksimum 3 Newton/metre tork uygulanabiliyor (bundansonra MDF parçalanıyor). V3'ün sürücüleri ise 11 Newton/metre kuvvet uygulanarak tutturuluyor. Magico'ya göre; MDF'ye monte edilen sürücüler zamanla gevşerken, alüminyuma monte edilenler gevşemiyor. Bu arada, ilk prototip (2007 CES'te gösterilen) daha masrafsız, düz bir alüminyum panel kullanıyordu, ancak bu çözüm kıvrımlı panel ile çok daha iyi ses alındığı için terk edilmiş (panelin kıvrımı ses kırılmasını/*diffraction* engelliyor).

Panelin kabine montesinde de özel bir metod uygulanarak vidaların huş ağacından yapılı kabine saplanmaları engellenmiş. Altı adet 2.5cm kare alüminyum çubuk panelin arkasına yatay şekilde aralıklı olarak tutturulmuş. Ön panelde gördüğümüz 12 adet alyen vida bu çubuklara saplanıyor, ön yüzdeki huş ağacı da alüminyum panel ile her çubuğun arkasında bulunan çapa arasında sıkıştırılıyor.

Geçiş devreleri (crossover) bilgisayarda biçimlendirme kullanılarak tasarlanmış, biçimlendirme yazılımının büyük kısmını da kendileri geliştirmişler. Geçiş devreleri "eliptik" olarak adlandırılan, daha az eleman kullanarak daha dik yamaçlı grafikleri olanaklı kılan tipte. Eliptik geçiş devrelerinin bir sakıncası aşırı titizlik ve mutlak doğruyu yakalamak için çok hassas ince ayar gerektirmeleri. Tüm geçiş devresinde kullanılan parçaların kalitesi en üst seviye. Buna örnek olarak geçiş devresi endüktörlerinden (bobin) birinin fiyatının 126 Dolar olduğunu belirtebilirim, pekçok hoparlörde (aynı elektriksel değerde) 8 Dolar değerinde olanı kullanılıyor.

Bu sayıda Magico Mini II eleştirisi yayımlanan Jonathan Valin'in betimlediği gibi sürücüler baştan sona özel yapım. Mini II de V3 ile aynı orta ve tiz ünitelerini kullanıyor ancak yer tipi hoparlör bu sıralamayı iki adet 178mm çapında (aynı malzemedeki yapı) bas ile çoğaltıyor.

Teknik özellikler:**MagicoV3 hoparlör:** Üç yollu yer tipi dinamik hoparlör**Sürücüler:** İki adet 178mm çapında Nano-Tec bas, bir adet 152mm çapında Nano-Tec orta ses, bir adet 25mm çapında ScanSpeak ring-radiator tiz.

Frekans cevabı:	32 Hz – 40 kHz
Hassasiyet:	89dB
Empedans:	4 ohm
Tavsiye edilen amp:	50-300W
Boyutlar:	30 x 107 x 38 cm
Ağırlık:	73 kg beheri